

Отже, з позиції гуманістичного підходу оптимізм вчителя розглядається як його здатність бачити потенційні можливості кожного учня, прогнозувати розвиток особистості з орієнтацією на позитивне, уміння надавати педагогічну допомогу в особистісному розвитку, а також спрямованість професійної діяльності на розкриття творчого та інтелектуального потенціалу кожного учня.

Список використаних джерел

1. Амонашвілі Ш. О. Педагогічна симфонія. Вибрані сторінки / Ш. О. Амонашвілі. – К. : Плеяда, 2005. – 200 с.
2. Гончаренко С. У. Український педагогічний енциклопедичний словник / С. У. Гончаренко. – Вид. 2-ге, доп. й випр. – Рівне : Волинські обереги, 2011. – 552 с.
3. Костюшко Ю. О. Засади недирективної педагогіки як необхідна умова розв'язування міжособистісних конфліктів між учителем та учнями / Ю. О. Костюшко // Вісник Житомирського державного педагогічного університету імені Івана Франка. – 2000. – Вип. 6. – С. 249-251.
4. Роджерс К. Р. Взгляд на психотерапию. Становление человека: пер. с англ. / К. Р. Роджерс. – М.: Прогресс: Универс, 1994. – 480 с.
5. Сухомлинський В. О. Сто порад учителеві. Вибрані твори: в 5 т. / О. В. Сухомлинський. – К. : Рад. шк., 1976. – Т. 2. – 670 с.

Павленко Ю.Г.,

*кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри початкової освіти,
природничих і математичних дисциплін та методик їх викладання
Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка*

ТАКСОНОМІЯ БЛУМА У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

У процесі професійної підготовки майбутніх учителів вирішується ряд завдань, головними з яких є ціннісний розвиток особистості і професійне

становлення педагога. Для їх вирішення та оцінки результатів навчальної діяльності застосовують різноманітний дидактичний інструментарій, зокрема й таксономію Бенджаміна Блума.

Семюель Бенджамін Блум (1913 – 1999) – американський педагог-психолог, який активно розробляв теорію оволодіння знаннями та класифікацію навчальних завдань, разом зі своєю науковою групою проводив дослідження розвитку виняткового таланту [1]. У 1956 році науковець написав перший том своєї всесвітньо відомої праці «Таксономія освітніх цілей: класифікація освітніх цілей» (англ. *Taxonomy of Educational Objectives: The Classification of Educational Goals* [3]), у якій запропонував класифікацію цілей навчання, і, яка стала відома як «таксономія Блума» [2]. Ця наукова теорія продовжує своє існування й нині, хоча не раз зазнавала критики та уточнювалася.

Таксономія Блума виявляється універсальним інструментом для створення навчального плану, який легко застосувати на всіх рівнях (етапах) навчання.

Викладачі вищих педагогічних закладів освіти та вчителі початкової школи, які на практиці розвивають критичне мислення в учасників освітнього процесу, у якості інструментів педагогічної взаємодії використовують «кубик Блума» або/і «ромашку Блума», які дали назву й однойменним освітнім технологіям/методикам.

«Кубик Блума», чи то «ромашку Блума», можна придбати готовими, або виготовити власноруч з картону чи паперу. Ці засоби можна використовувати на будь-якому занятті чи уроці, адже слова-питання, зазначені на його гранях, є цілком універсальними, а саме: «Назви» (предмет, колір, явище, форму, розмір, героя...) – перевірка базових знань; «Чому» (опиши процес, що відбувається з предметом, явищем, героєм...) – визначення причинно-наслідкових зв'язків теми; «Поясни» (ти справді думаєш, що... ти впевнений, що...) – різносторонній

підхід до поставленого питання; «Поділись» (поділись, що ти відчуваєш, коли..., чому ти вибрав...) – розкриває емоційний стан учня, вчить висловлювати власні емоції; «Придумай» (що буде, якщо..., придумай, як...) – розвиток стратегії мислення; «Запропонуй» (запропонуй, де..., запропонуй, як..., що, якщо...) – окреслення власних ідей стосовно поставленого питання.

Правила користування «кубиком»/ «ромашкою» – прості: запитання на грані «кубика» (пелюстці ромашки) вказує, яку відповідь має дати учасник освітнього процесу.

Отже, таксономія Блума знаходить місце у процесі професійної підготовки майбутніх учителів, і, як наслідок, у практиці навчання дітей молодшого шкільного віку та надає освітньому процесу ознак інноваційності й інтерактивності.

Список використаних джерел

1. Бенджамін Блум (психолог) Wikiwand. 1999. URL: [https://www.wikiwand.com/uk/BendzhaminBlum\(psykholoh\)](https://www.wikiwand.com/uk/BendzhaminBlum(psykholoh))
2. Що таке таксономія Блума і як вона працює на уроці. Освітня платформа «Критичне мислення». 2017. URL: <https://www.criticalthinking.expert/user-materialy/shho-take-taksonomiya-bluma-i-yak-vona-pratsyuye-na-urotsi/>
3. Bloom B. S. Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals: Handbook I, cognitive domain. New York: Longman, 1956. 207 с.